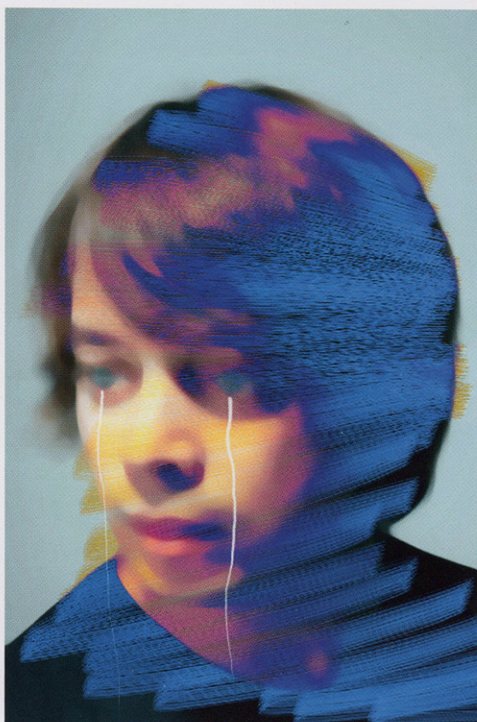
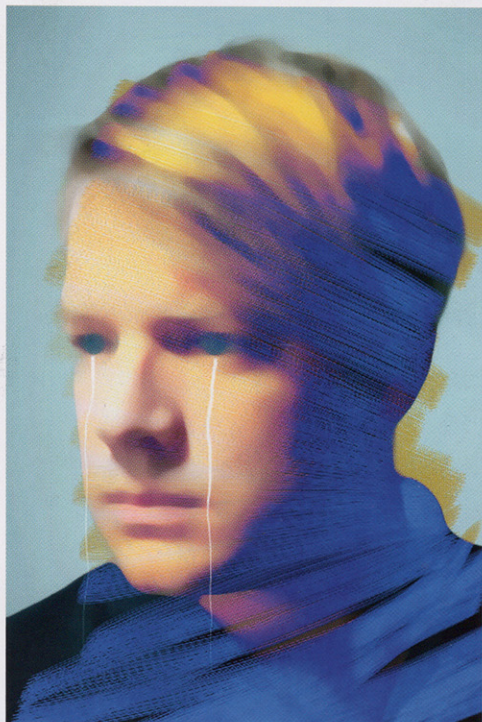
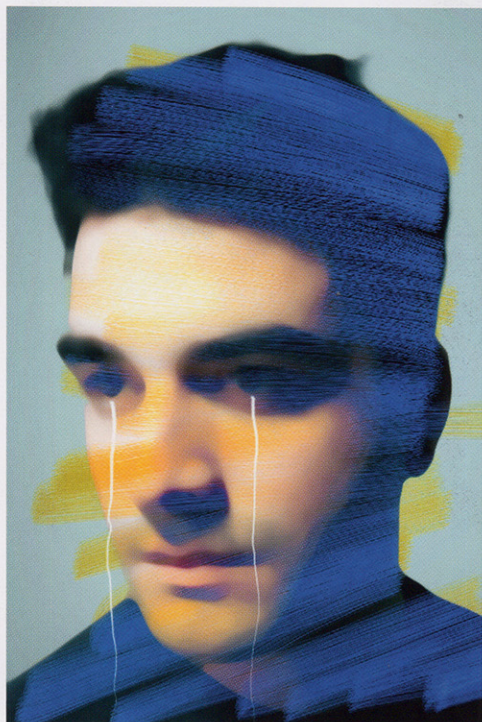

GOOSE

DMorgen

Met Dave Martijn
naar Carl De Keyzer

De inspiratiebron
'Moments Before the Flood, Naples, Italy', 2012

Gelijkgestemd in klank en beeld

Ze zijn elkaars
spiegelbeeld:
de fotograaf is
gek van mu-
ziek, de muzi-
kant in de ban
van fotografie.
Dave Martijn en
Carl De Keyzer:
een gesprek
tussen twee
gelijkgestemde
zielen. 'Het is al-
tijd mijn grote
frustratie ge-
weest dat ik
geen muzikant
ben geworden.'

Ilse Degryse

Achter in de tuin bij Carl De Keyzer staat een bijgebouwtje. Daarin heeft de beroemde Magnumfotograaf niet alleen zijn werkruimte, er staan ook tientallen synthesizers opgesteld. Topstukken zijn het, een voor een. Met als absolute pièce de résistance de Yamaha CS-80 waar sir Paul McCartney zijn eerste solo-platen op gemaakt heeft.

De mond van Dave Martijn valt open als hij het walhalla betreedt. "Amai", zucht hij. En dan: "Laat me nu maar even alleen." Zijn ogen dwalen over de apparatuur. Hij streelt de toetsen van de CS-80 - "dat is de holy grail van de synths", prevelt hij, maar verder houdt hij zijn handen keurig in zijn zakken. "Al kriebelt het wel, maar dan ben ik meteen vertrokken voor uren." "Hier breng ik mijn zondagen door", grijnst De Keyzer. "Het is overdreven, ik weet het. Ik ben compleet maf als het op synthesizers aankomt. Ik ben nu aan het bieden op een zeldzaam exemplaar op de Duitse eBay. Iedere ochtend speur ik het internet af. Het is echt een verslaving. Ik moet dringend afkicken."

Martijn: "Het is grappig, Carl. Je hebt hele andere dingen staan dan wat wij met Goose hebben. Maar je hebt absoluut smaak. En alles is in hele goeie staat hé?"

De Keyzer: "Ja, alles werkt perfect. Mocht je ooit zin hebben om eens iets te gebruiken, met veel plezier. Op voorwaarde dat ik dan mee mag kijken... (gulle lach) Het is mijn grote frustratie dat ik geen muzikant ben geworden. Dat had ik zelfs liever gedaan dan fotografie. Ik heb vijftien jaar in een groepje gezeten. Ik was technicus, ik programmeerde de synthesizers."

Martijn: "Dus je bent er echt al lang mee bezig?"

De Keyzer: "Ja, al vanaf mijn vijftiende. Mijn droom is nu om voor mijn 65ste een vinylplaat te maken. Eén, gewoon één. Al is die barslecht, het maakt me niet uit. Al verkoop ik er maar tien exemplaren van, ik wil het eens proberen. Gewoon voor de lol. Ik wil ook muzikanten uitnodigen, Styrofoam onder anderen, om me elk weekend een paar uur les te geven. Want ik heb die dingen wel en ik weet min of meer hoe ze werken, maar ik wil ze nog beter begrijpen."

Martijn: "Je kunt nu toch nog muzikant worden, Carl."

De Keyzer: "Op mijn 54ste moet ik geen muziekcarrière meer ambië-

ren. Ik ben goed geweest in wat ik doe, de fotografie, en ik ben er nog altijd goed in. Daar houd ik me aan. Maar ik wil wel nog iets doen met mijn collectie synthesizers. Ze verhuren aan muzikanten, of, wie weet, na mijn pensioen muziek maken bij documentaires of animatiefilms. Ze zijn nu een grote documentaire over mij aan het klaarstomen en daar zou ik eventueel ook klank bij maken."

KOUDE RILLINGEN

Ze ontmoeten elkaar voor het eerst, maar ze kennen en bewonderen elkaars werk al lang.

Martijn: "Ik ben er heel hard van onder de indruk dat ik hier nu naast jou sta, Carl. Ik heb je recentste tentoonstelling gezien, *Moments before the flood*, en die heeft me omvergeblazen. Er was één foto bij waar ik koude rillingen van kreeg."

De Keyzer: "Ik volg Goose al van in het begin. *Synrise* vind ik nog altijd een hele goeie plaat. Ik heb ze vanochtend nog een paar keer opgelegd. Ik luister haast uitsluitend naar elektronische muziek. En het liefst op vinyl. Ik vind het een fan-

tastisch gevoel: je legt een plaat op, na twintig minuten sta je op en draai je die om, je zit wat naar die hoest te kijken. Heerlijk."

Martijn: "Het is meer een beleving, die plaat die je in je handen hebt. Ik koop ook geen cd's meer."

De Keyzer: "Ik heb wel nog nooit een optreden van jullie gezien. Dat zou ik graag eens meemaken, maar ik ga nooit naar optredens. Die beginnen veel te laat. Ik ga altijd om tien uur naar bed, want ik ben een slechte slaper. Ik ben mijn carrière lang voortdurend door tijdzones gevlogen. Dat heeft mijn bioritme gekraakt. Nu weiger ik alle opdrachten als er meer dan vijf uur tijdsverschil is. Ze mogen me 100.000 euro geven voor een portret in Japan, ik ga niet. No way. 's Nachts optreden zoals jullie doen: ik zou dat niet kunnen."

Martijn: "Ik zal je eens uitnodigen voor een vroege show. Maar het klopt dat het meestal laat begint, in Engeland bijvoorbeeld nooit voor drie uur. Morgen gaan we naar Barcelona en dat start ook om drie uur. Dat is echt laat. Ook voor ons. Ons leven is nu veel gestructureerder dan vroeger. Ik ben vader van een dochter van zestien maanden. Vroeger werkte ik vooral 's nachts. Nu is dat toch anders. Misschien kun je naar een repetitie komen?"

De Keyzer: "Dat zou ik fantastisch vinden. Jullie zijn toch ook van Kortrijk, Dave? Mijn vader had daar vroeger een platenwinkel, Disco-bar De Keyzer. Maar ik kocht al mijn platen bij Pop Center van Jackie."

Martijn: "Die heeft nog altijd een winkel in Kortrijk. Supergast, hé."

De Keyzer: "Mijn vader had niets dat me interesseerde. Ik was veertien jaar en het was de periode van Alice Cooper, Deep Purple en Frank Zappa. Mijn pa verkocht James Last, Will Tura, Marva. Ik ging elke zaterdag naar Jackie, de hele dag platen luisteren. Op den duur vroeg ik aan hem: 'Geef me het hardste dat er is.' Dat was toen Black Sabbath. Toen dat uitkwam, jongen, dat was een schok voor katholiek Vlaanderen. Black Sabbath, dat was de antichrist."

Martijn: "Ik ben opgegroeid met de muziek van de jaren zeventig. Terwijl al mijn vrienden in de grunge zaten, zat ik daar. Mijn broer heeft me die leren kennen. Tot mijn vijftiende had ik een hekel aan muziek. Dat kwam door de muziekles op school. Niemand had ons goed uitgelegd waarom het

'Fotografie is een passie. Het is nieuw voor me en daardoor exotisch. Dat heb ik nu even minder met muziek. Daar ben ik al zeventien jaar mee bezig'

Dave Martijn

nuttig was om noten te leren spelen. Ik had ook een slecht ritmegevoel. Nu is dat beter. Het examen blokfluit heb ik geplaybackt. Iemand anders speelde achter mijn rug, anders was ik er nooit door geraakt. Toen ik vijftien was, heb ik plots de gitaar ontdekt. Deep Purple heeft me overgehaald. En Jimi Hendrix en The Beatles: uit de platenkast van mijn vader."

De Keyzer: "Ik luister constant naar muziek, ook als ik onderweg ben voor mijn foto's. Nu luister ik op de iPod, maar vroeger nam ik cassettes mee. Zo associeer ik heel veel albums met bepaalde reizen. Je moest toen de hele plaat uitluisteren. Nu is dat niet meer zo. Er staan zesduizend songs op mijn iPod. Daar shuffle ik door. Wat ik echt goed vind, koop ik op vinyl. Ik heb hier een collectie van een 3.500 elpees. Maar daar ben ik niet zo fanatiek in als in de synthesizers hoor."

Martijn: "We reizen meestal met een busje. Vaak laten we de chauffeur of de roadie de muziek uitkiezen om spanning te vermijden. Weet je waar ik veel naar luister? Steve Reich. Ik heb hem pas in 2010 leren kennen en mijn wereld is echt veranderd door zijn muziek."

Met Dave Martijn naar Carl De Keyzer

Of Bach. Nu pas lijkt ik daar klaar voor. Ik begin nu te snappen waarom zijn muziek zo goed is."

De Keyzer: "Bach is natuurlijk elektronische muziek avant la lettre. Die composities zijn zo onwaarschijnlijk."

Martijn: "Ik vind het *de max* dat er dingen in mijn leven komen die ik niet kan omvatten. Zelfs in muziek, iets waar ik dag in dag uit mee bezig ben. Daaraan voel je dat je andere periodes in je leven tegemoet gaat. Je laat ook dingen achter je. Drie, vier jaar geleden ging ik bijvoorbeeld heel veel uit. Nu doe ik dat niet meer, dat boeit me niet meer."

'JE VINDT NIETS UIT'

De aandacht verschuift van de muziek naar de fotografie. Ook daarin vinden de twee mannen elkaar. "Voor mij is fotografie echt een passie", zegt Martijn. "Ik ben daar een paar jaar geleden mee begonnen. We komen op zo veel toffe plaatsen en we kwamen niet verder dan van die typische uitgaansfoto's met flash. Honderden hadden we er en het beheer daarvan was een ramp. Ik ben begonnen met een goedkope digitale Nikon, maar ik amuseerde me daar

niet mee. Toen ben ik overgeschakeld op analoog, puur om het medium beter te snappen."

De Keyzer: "Dat is een goed begin. Ik geef les op de academie. De studenten daar moeten verplicht analoog leren werken. Anders leren ze nooit wat diafragma is, wat een sluitersnelheid is enzovoort. Iedereen neemt tegenwoordig maar foto's zonder te weten wat er gebeurt. Je hebt natuurlijk snel resultaat, maar er zit geen progressie in je werk. Het blijft allemaal even goed. Of even slecht, het is maar hoe je het bekijkt."

Martijn: "Ik denk dat ik nog even analoog blijf werken en dan overschakel op digitaal. Als ik een weekend wegga, neem ik een film van 36 mee en daar moet ik het dan mee doen. Dan heb je ook echt over iedere foto nagedacht. Fotografie is een passie. Ik vind het superfascinerend. Dat heb ik nu even minder met muziek. Daar ben ik al zeventien jaar mee bezig. Fotografie is nieuw en daardoor exotisch. Het is nog onontgonnen terrein."

De Keyzer: "Bij mij is dat dus omgekeerd. Muziek fascineert me meer dan fotografie. Daar ben ik al heel mijn leven professioneel mee bezig. Ik weet ondertussen wel hoe dat werkt."

Martijn: "Ik weet niet hoe dat over tien jaar bij mij zal zijn. Maar ik weet wel dat muziek heel diep in me zit. Veel dieper dan ik zelf kan vermoeden. Maar hoe fotografeer jij, Carl? Op instinct?"

De Keyzer: "Ik heb al vaak proberen uit te leggen. In mijn werk zie je overal geometrie, zelfs in de vroegste beelden. Hoe komt dat? Door de bagage die ik heb: de films die ik gezien heb, de romans die ik gelezen heb, de schilderijen en foto's die ik heb bekeken. Het gaat erom die beelden die je hebt opgeslagen ter plekke te herkennen. Ik maak mezelf altijd wijs dat ik geen goeie foto's maak, maar

dat ik ze herken. Je geeft een persoonlijke invulling aan wat je onbewust met je meedraagt."

Martijn: "Dat kan ook niet anders. Je kunt niets uitvinden, ook in de muziek niet."

De Keyzer: "Klopt, je werkt altijd verder op wat al is gedaan. Je voegt alleen je eigen toets toe."

Martijn: "Je laatste boek vond ik straf, dat is echt weer een nieuwe stijl. Je herkent De Keyzer er wel in, maar je voelt ook dat er vooruitgang zit in wat je doet, dat je écht nieuwe dingen opzoekt. Zie ik dat goed?"

De Keyzer: "Per project probeer ik de stijl aan te passen aan het onderwerp. Ik grijp vaak terug naar dingen van vroeger. Voor mij boek *Homo Sovieticus* (1989) heb ik me geïnspireerd op de fotografie van de *Pravda*, het communistische dagblad. *God, Inc.* (1992) was een boek over sekten in Amerika en daarvoor heb ik de fotografie van *Life Magazine* uit de jaren zestig nagebootst. *Zona*, over de gevangenkampen in Siberië (2003), heb ik bewust in kleur gedaan om te tonen dat ze nu nog altijd bestaan. Ik blijf qua visie, qua blik wel hetzelfde, maar ik wissel de stijl. Dat duurt dan een half jaar voor ik die onder de knie heb, maar ik wil blijven evolueren. Daar krijg ik soms kritiek op. Eigenlijk willen mensen het liefste dat je je hele carrière hetzelfde blijft doen."

Martijn: "Ja, maar dan zou je net daar weer voor bekritiseerd worden. Er zat vier jaar tussen onze eerste en onze tweede plaat, omdat we iets totaal anders wilden maken. Je moet veranderen, vooral voor jezelf. Er zijn groepen die gelijk met ons begonnen zijn en die nu niet meer bestaan. Ze maakten een tweede plaat die dezelfde was als de eerste en plots waren ze verdwenen."

De Keyzer: "Het vergt natuurlijk wel moed om steeds te veranderen, maar de echte goeie kunstenaars zijn zij die steeds blijven doorgaan."

